

در سعادتده باب عالی جاده سنده
اداره مخصوصه
محل اداره:

مسائل فقیر

۱۳۲۶

مسئله موزن آتار جدید مع المنزله
قبول اولنور
درج ابدلین آتار اعاده اولنور

دین، فلسفه، ادبیات، حقوق - علوم دین باحث هفته لقا رساله در

مؤسسه لری : اوالا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

سنه لکی	القی آیانی	درسه دنده
۶۰	۲۰	ولا یاتده
۸۰	۴۰	ملاک اجنبیه ده
۸۰	۴۰	

تاریخ تاسیسی :
۱۱ نمر ۳۲۴

در سعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

قیرلادن مقوا بورو ایله کوندریلیسه سنوی
۲۰ فروش فضله آلنیر

در سعادتده بوسته ایله کوندریلیسه ولایات بدلی اخدا اولنور.

ید قاهره امتله تدمیر و بالایه درج ایتدیکمز فتوای شریفک نصی موجبجه حکم نافذ شرعی ایله خلع ایدلش ، مقرر مخوف سطوتی اولان ییلدیز سرایندن چیقارلش اولدیغندن ملت عثمانیه نك وباخصوص بتون امت محمدیه نك آتیسندن ، احکام شرع شریفک بلا مزاحم تطبیق ایديله جکندن امین اوله رق سجده شکرانه واره جنی دملرده بولدیوروز ، بو وسیله مبعجه ایله ده تحت آرای ملک عثمانی اولان پادشاه عالیجاهمز سلطان محمد خان خامس حضرتلرینک کمال سعادت و اقبال ایله دوام عمر و عافیت ملوکانه لرینه دعا و ملت اسلامیة نك باشنده طولاشان مصائب دورینی تعقیب ایدن دور مبارک سلطنتلرینک حقیقی بردور سعادت اولسی امیديله ملتی ، ظلم و اسارت ایچنده ازلدیگی ایچون چوقدن بری پادشاه محبتی طامامش برملتک حقیقه سوکیلی و امید بخش پادشاهی اولدینی ایچون ذات همایون شهریارلرینی تبریک و پادشاهم چوق یشا دعاسنی ایلك دفعه اوله رق حس ایلدیکمز بر اخلاص درونی ایله رفع بارگاه اجابت ایلرز .

اخیراً کچیردیکمز ایام فلاکتده خوف و خشیتله لرزان اولان قلوب امتی تشجیع و تطمین ایچون صرف مساعی ایدن اقلام حیت ایچندن « بیان الحق » رفیق محترمک محررلری ایله « بالقان » محررلرندن ادهم روحی بک افندییه تشکر ایدرز . هله عسا کر عاصیه اورتلنی هرج و مرج ایتدیگی بر کونده انقلاب مشنومک مرتبلرندن اولان « میزان » غزته سنه بر برکان حیتدن نشانه ویرن مقاله محقه معلومه لرینی عادتاً جبراً درج ایتدیرن سلیمان نظیف بک افندی نك بوشجاعت سیاسیة لرینه حسیات حیرت و تقدیرمزی بیانندن کندمزی آله میز . وار اولسون ملتک بویله قره کون دوستلری ...

باب اجتهاد دائماً کشاده بولمقده در

بو حقیقی مقالات سالفه مزده شرعی و عقلی براهین و تنصیصات علماء اصولین واسطه سیله صورت قطعیة اثبات ایلدکدی . بو مقاله مزده شوکا تنیه ایتک ایستزکه اجتهادک ماهیت شرعیة سیله شرائط معتبره و مراتب عدیده سنه آگاه اولانلر برارزه انصافه مالک اولورلر سه حقیقت معروضه یی قبولده تردد ایتزلر و کندی عجز لرینه باقرق بوتون عالم اسلامی حقیض تقلیده ایندیرمزلر .

[نصلکه شریعت مقدسه مزک یار و اغیار نظر نده علوتنی قات قات آرترمق ارزوسنده بولونان اصحاب درایت آنک حریت فکریه یه هیچ بر وقت سد چکمه مش و تدقیق و محاکمه ایله قابل تزلزل اوله جق مواددن عاری بولمش اولسنی اعلانله افتخار ایدرلر و بوتون مذاهب اسلامیة اربابی نقطه واحده یه جمعه اسباب تفرقه یی ازاله یه بونی بر اساس دینی ، واسطه یکانه بیلرلر ، چونکه اقوام اسلامیة کله توحید و تصدیق رسالت اوزرینه متفق بولوندقلری حالده میانه لرنده تأسس اتحاد مانع یالکمز کوندن کونه قاتمرلشمکده اولان تعصبات مذهبیة در .

منقلب اولان تعزیرات شرعیة نك فیما بعد آنجق مشروطیت سایه سنده تقریر ایدم بیه جکئی وایلك یاییلان سرسری نظامنامه سنه تعزیر شرعی نك ادخالی منسی قلش حدود شرعیة نك آتیه تطبیقنه مقدمه اولدینی ، آکلامیوز لر میدی ؟

اوت بونلری هرکس کی بو بد طینت لرده کور یور ، آکلایور ، بیلور دی . فقط قبلر نده دین و ایمانه بر براقیان حس منفعت کندیلرینی یلانه ، افتزایه ، شرع شریفه اهانت ، نام پاک محمدی یی مقاصد خسیسه اوغورنده استعماله سوق ایدیور و آز قالسون ملت عثمانیه نك ده ، بتون مسلمانلرکده صوگ قوت و امیدینی محو ایتکدن عبارت اولان مقصد خائنه لرینه نائل اولورلر دی .

هم انسان هم مسلمان تقلیدی اطلاقه شایان کوردیکم بو گروه مفسدیندن بعضلرینک علمای کرام ذوی الاحترامزک اومبجل کسوه مبارکه لری آلتده القات و افساد اده بولندقلرینی طویدیغمز زمان نه قدر متأثر اولدیغمزی تعریف ایدمیز . علمک ، علمانک بحق تبری ایده جکی بوکی ساعی بالفساد مخلوقات ایله حلیه علم و عرفان ایله متحلی رجالمز بیننده قطعاً مناسبت اولدینی ذاتاً بیلور ایدک . . . تأثرمز او کسوه نك ده نام پاک محمدی ایله اسم شریعت کی آلت فساد اتخاذ ایدلمسندن طولایی ایدی . ده ایلك کونده یقین مرتبه سنه واران بو فکر مزده کی اصابتی عصیان عسکرینک اک بحرانلی کونلر نده جمعیت علمیة محترمه نك نشر ایتدیگی بیاننامه لر چوق کچمدن اثبات ایتدی . کچیردیکمز او بحران عصبی اختلاجاتی انناسنده مطبوعاتک لسانی سم کذب وریا صاچارکن لومه لائمندن احتراز ایتیهن ، کلیدلش چکله لری آچان ، بعض حقایقک لسان مطبوعاته کچمسنه سبب اولان ، مشروطیتک بر فساد اوغورنده الدن کیتمسنه رضا کوسترمین هیئت مبعجه نك اوجمیت محترمه اولدینی الی الابد لسان شکر و منتله یاد ایده جکمز .

اردو ده حرکتیه قرار ویرمدن علمای کرامک بوراده کوستردکلری شجاعت دینی و حماسه سیاسیة دین مینه درت ال ایله صارلش قوه قاهره نك سطوتندن چکمز رجال دینه الحق سزاوار اولان احوال نادره و فوق العاده دندر .

بزم نظر مزده بوملتی هاویه هلاک و اضمحلالدن قورتاران اومبارک حرکت اردوسی ایسه اردونک ورودینه قدر افکاری احضار ایدن ، قورقورلی قبلر دن سیلن ، استانبول قورققلرینی اردودن امید وار ایدوب لسانلرینه جرأت ویرن جمعیت علمیة در .

بز علم و قدرتک ، شرع و سطوتک تمثال مجسمی اولان بواکی هیئت محترمه یه عینی صورتله تعظیمه کندمزی مجبور کور یوروز ، ملت بری ایچریدن ، دیکری طیشاریدن هم آهنگ امتزاج اولان بواکی مختلف جزایک سوق و تلاقی سیله بلطفه و غنایته تعالی دریای فسیح امن و امانه داخل اولدی .

شمی ایسه له الحمد والمه تمثال ظلم و استبداد اولان پادشاه سابق

حالبوکه - له الحمد - هیچ بر مذهب اسلامیده دیگر لرینه باعث نفرت اوله جق مرتبه مبانیت کوره میز. آرالرنده کی اختلافات - الکیوکلری مسائل امامت اولق اوزره هپ فروعاته دائر اولوب - پک عادی و غایت حکمسنر، هر طرفه قابل تعدیل اولغه بعنایه الله نائل اولدیغیز مشروطیت سایه سنده حریت تعاطی اولونه جق افکارک مزیل تشنت اولمسنده اشتباه ایتمیز. [ایلك مقاله مزده بومبخته زمین مطالعه اتخاذ ایتدیگمز محاوره غالمانده اجتهاد - ادله قطعیه ایله ثابت اولیان احکام فرعیه بی ادراک ایچون ادله شرعیه استقصای نظر، وسع و طاقت درجه سنده امان فکر دییه تعریف ایدلمش ایدی. کتب اصولیه مالا بونکله متحد باشقه تعریفلرده وارد. فقط بونلرک مفاد ظاهریلری قوه اجتهادیه نیک استعمالدن، اونک اثری اولان اجتهاد فعلیدن عبارتدر. چونکه ینه اومقالهده ایضاح اولدینی اوزره اصل اجتهاد مجتهد ایله قائم بر قوه در، بر ملکه راسخه در. بوملکه راسخه قول راجحه کوره قابل تجزی اولیورسده مجتهدک حائز بولدینی ذکا و عرفان نسبتده بحسب الکمال متفاوت اوله بیلیر. ایشتهایلریده بیان ایده جکمز مراتب اجتهاد بوکا ابتنا ایتکده در. محاوره مذکورده مجتهدده بولنسی لابد اولان شرائط و اوصاف لازمه نیک خلاصه اجمالی سیده (۱) کتاب وسنتی فهم (۲) مواقع اجماعی جزم (۳) مباحث قیاسی احاطه (۴) مقاصد شرعشرینی و احوال و عادات اقوامی معرفتدن عبارت درت شعبه ینه منقسم اولدینی کوسترلمشیدی. بوراسی غایت مجمل اولغه بروجه آتی بسط مقاله لزوم کورمکده یز. (۱) معرفت احکامه متعلق اولان آیات قرآنی و احادیث نبویه نیک معانی و ضعیف سی ایله کرک منطوق لفظ، کرک منطوق حکم، فحوای کلام عد اولونان بالجمله معانی شرعیه سنی بیلیمکدن عبارتدر. معانی وضعیه بی بیلیمک ایچون یا بحسب السلیقه یا خود صرف ونحو و معانی و بیان کبی علوم عربیه بی تعلیم سایه سنده الفاظک مدلولات افرادیه و ترکیبیه سنی احاطه ینه احتیاج اولدینی کبی [۱] استنباط احکام ایده بیلیمک ایچون کتاب ایله سنتک خاص و عام، حقیقت و مجاز، صریح و کنایه، مجمل و مفسر، ناسخ و منسوخ کبی اقسامی تمیز ایله هر قسمک من حیث الافاده حکمی معرفتده لازمدر. بو اقتداری احراز ایتک ایچون علم اصولده ممارسه پیدا ایتک اقتضا ایدر، لدی الایجاب کتب تفاسیرده مراجعت ایده بیلیر. حتی دیله رسه حواشی یهده کوز کردیرر. اسباب نزوله و ناسخ و منسوخ بیانیه دائر مرجع اتخاذ اولنغه شایان مستقل آثار معتبره اولوب بونلرک چوغنی مطبوعه در.

کذلک احکامه عائد احادیث شریفه نیک متونی ایله برابر اسانیدینه، هر حدیثک تواتر و شهرت و آحاد طریقلرینک هانکیسیله بزه و اصل اولدیغنه واقف بولنق، احوالرواتی احاطه ایله صحیح و ضعیف و سائر اقسام حدیثی تعیین ایده بیلیمک لازمدر.

[۱] مجتهدک علوم عربیه یه وقوفی درجه و سطراده بولنق کافی اوله جنی «جمع الجوامع» ده مصرحدر. حتی بوباده آخردن استعانه ایتمی ده تجویز اولونمشدر. قواعد عربیه ده سیویه قدر، ادیانده شاقی قدرماهر اولسی اقتضا ایتز.

منلا خسرو رحمه الله مرآة الاصولده دیورکه: «راویلرک جرح و تعدیلده مدار اوله جق احوالی و هر حدیثک مرتبه قبول و اعتبارینی معرفت باینده فی زماننا ارباب اجتهاد ایچون علم حدیثده موثوق به اولان ائمه نیک نصوصی ایله اکتفا امر ضروریدر. چونکه بونکون احادیث مرویه نیک حقائقه باشقه صورتله اطلاع متعذردر».

برده افاده سابقه دن مجتهدک حافظ قرآن و حدیث اولسی شرط قلنمادینی مستبان اولمقده در. تلویحده تصریح اولدینی اوزره یالکیز احکام شرعیه بیانیه دائر اولان (وعددی بشیوزی تجاوز ایتمین) آیات قرآنی نیک مواقعی بیلیمک کافیدر. [۱]

کتب احادیث و اسماء رجال تدویندن صوکره معرفه الاحادیث پک زیاده کسب سهولت ایتمش در. بونکون بر مسئله یه دائر بوتون احادیثی آز مدت ظرفنده تتبع ایتک قابل اولدینی کبی کتب سته ده موجود بالجمله روات احادیثک تراجم احوالی اوکر نیک ایچون یالکیز بر جلددن عبارت. غایت منتظم صورتده مطبوع «خلاصه خزرجی» یه مراجعت کافیدر. زمانمزده کتب سته نیک هر بری مشروح و مضبوط اوله رق صورت مکمله ده مطبوع اولدینی کبی قرق بیک حدیثی حاوی مسند احمد بن حنبل ایله «نیل الاوطار» و «کنز العمال» و «مشکا المصابیح» کبی کتب معتبره ده شروحیه برابر طبع و نشر اولونمشدر.

«جوهر نقی»، «میزان الاعتدال»، «موضوعات» کبی پک چوق آثار انتقادیده ده مطبوع اوله رق انتشار ایتمشدر.

(۲) موارد اجماعیه اطلاع تام لازمدرکه مجتهد اجماع امته مخالف اجتهادده بولنسون [بوکامطلع اولق آرزو سنده اولان میزان شعرانی ی [۲] مطالعه ایتسون. ترتیب متعارف اوزرینه مرتب، مطبوع برکتاندر] ینه منلا خسرو رحمه الله دیورکه: «مجتهد اوله جق کیمسه علم کلامده امام اولق، بوتون براهین عقلیه واقف بولنق شرط دکلددر. بناء علیه عقائد اسلامیده مقلد اولان کیمسه ده دلائل سمیه دن استنباط احکام ایده بیلیر. کذلک علم فقه آشنا اولمقده شرط قلناز. چونکه علم فقه اجتهاد نتیجه سی و آنک ثمره سی اولغه اوزرینه. تقدم ایده مز. لکن زمانمزده منصب اجتهاده نائلیت فروع فقهیه ده ممارسه پیداسیله حصول بولمقده در. [چونکه شمدی بولونه جق مجتهدیکدن فقه تأسیس ایده جک دکل، بلکه موجنود اولانی تأیید و یاتزید ایده جکندن مستبیط بولونان مسائلی استحضار و مره بعد اخری تکرار ایله حاصل ایده جکی ملکه سایه سنده محتاج استنباط اولان بعض مسائل استحصال ایله جکدر.]

بناءً علیه ازمنه اخیرده علم فقهده اجتهاده موصل بر طریق عد اولنور. اصحاب کرام دورنده بویله دکلدی. مع هذا بونکون ده اونلرک طریقته سلوک ایتک جائزدر.

[۱] قرآن کریمک یالکیز بوقسمی مستغلا متعدد ذوات طرفدن تفسیر اولونمشدر. مطبوع اوله رق متداول اولال «تفسیر احمدی» بو جلددن اولدینی ارباب مطالعه نیک معلومیدر.

[۲] شو آر معتبر، انقره استیناف ریسی صر لطفی پک افندی طرفدن ترکیبیه ترجمه و رساله مزه اهدا ایدیلرک (۲۳) نجی نسخه ده مقدمه سی نشر اولونمشدر. کثرت مندرجات حسیله بالضروره تأخر ایدن بونکوزیده اترک آنیا ان شاء الله نشرینه دوام اولنه جق در. «ضراط مستقیم»

بولندیغه اشارت بیوریور دیمک که فطره مساوی خلق ایدلش اولان
بنی آدم آره سنده کی فرق نسب ایله دکل ، تقوی ایله فضائل اخلاقیه
ایله در .

امثال سائر دندرکه (کن عصامیاً ولاتکن عظامیاً) دینور . بومثلك
منشائی شاعرك شو :

نفس عصام سودت عصاما وعلمته الكر والاقداما
یتی در . عصام دینیلن ذات عن اصل سیادتدن بی بهره ایکن
استعدادی ورشد وکیاستی کندینی مرکز سیادته ایصال وکندیسه
کر وحرپی وسی و اقدامی تعلیم ایلدی دیمکدر .

(کن عصامیاً ولاتکن عظامیاً) قولی دخی : شرف و شان سنك
کندی مکتسبك ومایه ذاتك اولسون ، کلوب کچمش اولان آباواجداد
ایله مفتخر اوله . زاده لکله طفره فروش عز و شرف اولق معتبر
دکدر . مقبول اولان شرف کسبی در . مائی افهام ایدیور .

زاده نوحه شرف ویرمه جك حضرت رب

غیرینك اولادینه بيلم نه ویرر عزت اب

اسمدا

الناس من جهة التمثال اكفاء ابو هو آدم والام حواء

ولما امهات الناس اوعية مستودعات وللحساب آباء

فان يكن لهم من اصلهم شرف يفاخرون به فالطين والماء

وان اتيت بفخر من ذوى نسب فان نسبتا جود وعلواء

لا فضل الا لاهل العلم انهمو على الهدى لمن استهدى ادلاء

وقيمة المرء ماقدكان يحسنه والجاهلون لاهل العلم اعداء

فقر بعلم ولا تجهل به ابدا الناس موتى واهل العلم احياء

دیوان مام ملی

انسانلر شکل و هیئت جهتیله بری برینه مدانی ومایه خلقت اعتباریله
یکدیگره مساویدرلر . پدرلری آدم علیه السلام ، والدلری حضرت
حوادر . انسانلرک والدلری دروننه اشیا تودیع اولان قابلمثابه سنده
اولوب نسل ونسبه اصل اعتبار پدرلره در . انسانلرک اصل ونسبلرنده
افتخار اولنه جق بر قدر و شرف وار ایسه اوده مایه آدم اولان
بالحق ایله صودر . سن اهل نسلدن بر وفخرت اتیان ایده جك ،
سلسله نسبدن بریله اوکونه جك اولورسهك بونك بزجه هیچ حکمی
یوقدر ، زیرا بزم نسبز جود وکرم وعلو جنابدر . فضل و مزیت
انجق اهل علم ایچوندر ، آنلر طوغری یول آریانلرک راه صوابده
دلیل وره بریدرلر . هرکسک قیمتی ایتدیکی ایملکدر . جاهلر اهل
علمک دشمنی درلر . سن بر علمه اتسابه چالش ، الی الابد جاهل
قاله . انسانلر اولودرلر ، بونلرک ایچنده ذی حیات اولانلری آنجق
اهل علمدر .

امام علی کرم اه وجهه حضرتلری فضل ورجحانی اهل علمه
تخصیص ایدیورسده بوتخصیص (انهم على الهدى لمن استهدى ادلاء)
قولندن نمایان اولدینی اوزره اهل علمک صلاح و تقوی ایله آراسته
اولملری و دیکرلرینی فضائله ارشاد ایلملری اعتباریله در .

(تنیه) مثلا خسرو مرحومك كرك بو ، كرك مقدما نقل
ایتدیكمز کلامندن ده ازمئه اخیرده اجتهادك دوام واستمراری واضحاً
مستبان اولمقده در . مشارالیه حضرتلرینی رد وتزییفه جرأت ایده جك
بر فرد بولونه بیلیرمی ؟

(۳) وجوه قیاسه آشنا اولمقدر ، ملکه اجتهادك تحقیقی قیاس فقهانك
شرائط واحكام واقسامنه بالاطراف وقوفه وابسته در . چونکه قیاس مقبول
ایله مردودی تمیز ایده بین نصل اجتهاد ایده بیلیر ؟ مجتهدین کرامک
جیاد اذهانی بومیدانده تسابق ایتکده در . علم اصولك بوقسمی
ایوقویانلر علماء اسلامك تدقیقات فقهیه سته حیران اولوب قالیرلر .
(من لم یذق لم یعرف) منلی اصل بوخصوصه دائر ضرب اولنمالیدر .
(۴) نجی شرطك ده لزوم اهیتی مقاله مذکورده ایضاح اولونمشدر .

مناسرتی : اسماعیل مفی

نجائب قرآنیہ

سورة حجرات آیت - ۱۳

(یا ایها الناس انا خلقناکم من ذکر واثی وجعلناکم شعوباً وقبائل
لتعارفوا ان اکرمکم عندالله اتقیکم ان الله علیم خیر)

[جناب منزل الفرقان آیت سابقده ردائل اخلاقدن نهی
بیوردینی کی بو آیت جلیله دخی عامه مکلفینی انساب ایله تفاخردن
نهی ایدیور . آنلره نداء عمومی ایله ندا ایدرک بیوریورکه] ای
ناس [بز عظیم الشان] سزی برارکک ایله دیشیدن [آدم ایله حوادن]
یاراندق [سلسله انسابکز بریدرله بر مادره منتهی در ، شو حالده
بوخصوصه جمله کز بری بریکزه مساوی اولدیغکزدن نسب ایله
تفاخرک وجهی یوقدر] وبری بریکزی طایفهکزدن ایچوندرکه سزی
شعوب وقبائل قلدق [یوقسه آبا وقبائل ایله تفاخر ایتکزدن وانسابده
تفاوت وتفاضل ادعا ایلکزدن ایچون دکل] . سزک عند الله اعز
واکرمکزدن تقوایی اک زیاده اولانلریکزدن [اک نسیب اولانلریکزدن
دکدر . زیرا نفوس بشریه نك مدار کمالی واشخاصک بری برینه
فضل ورجحانی انجق صلاح و تقوی ایله در . عزت و شرفی اولق
ایستهین ، درجات علایه نائل اولق آرزو ایدن اکتساب صلاح
وتقوایه چالشسون] . الله علیم در [سزی واعمالکزی بیلور]
خیردر [بواطن احوالکزه مطلع در] .

جناب حق بو آیت کریمده ، بنی آدم برکوهردن آفریده اولمغه
فطرته آره لرنده تساوی بولندیغی ومحضاً بری برلرینک نسبنی
طایفه حکمتیه مبنی ائم واقوام مختلفه قلندقلرینی ویکدیگره فضل
ورجحانلرینه و نزدالهیده عزت و شرفلرینه بادی اولان خصلت
انجق دیانت و تقوی اولدیغی بیان ایدرک انساب ایله تفاخرک عبث
وبیهوده اولدیغه وانجق صلاح وتقوادرکه فضل ورجحانیه مدار